

P-WISE Bülten

world innovative system for education

Ocak 2021 / Sayı 14

Medya Hayatım Ne Kadar Sağlıklı?

Medya, hem olumlu hem olumsuz deneyimler ve etkiler oluşturabilir. Sağlıklı bir yaşam için yeterli miktarda uyku, iyi ve dengeli beslenme ve spor ne kadar gerekli ise sağlıklı medya kullanımının da gerekleri vardır: Medyayı kullanırken bilinçli, seçici, sorumlu ve saygılı davranmalı ve kararlarımızın arkasındaki etik sonuçların farkında olmalıyız. Medyayı sağlıklı kullanmak demek; medya ve teknolojiyi hangi zamanlarda, ne kadar süreyle, hangi amaçla kullandığımızın bilincinde olmak demektir.

Günde kaç saati medyaya geçirdiğinizi düşünün. İnternet üzerinden çoğunlukla sosyal medya aracılığıyla gerçekleştirdiğiniz iletişim ve paylaşımlarınızı, teknolojik cihazları ve hizmetleri ne kadar sıklıkla kullandığınızı değerlendirin.

Medyayı sağlıksız ve dengesiz bir şekilde kullandığınızı aşağıdaki belirtileri inceleyerek anlayabilirsiniz:

- Ekran başında saatlerce kalıyorsanız,
- Evde aile üyeleri ile konuşmalarınız azalmaya başladığını fark ediyorsanız,
- Başınız ağrıyor, gözünüz sulanıyor, belli konulara ve konuşmalara odaklanmada zorluk çekiyorsanız,
- Okuldaki başarınızın düştüğünü gözlemliyorsanız,
- Çevrenizdeki insanlar ile ilişkileriniz sınırlı hâle geliyorsa,
- Şiddet içerikli medyayı tüketme sonucunda şiddete karşı duyarsızlaşıyorsanız ya da saldırgan ve sert davranışlar gösteriyorsanız,
- Medyada çevrim içi veya çevrim dışı karşılaştığınız durumlar sizi gitgide daha fazla üzme başlamışsa, diyet listesi oluşturmak zorunlu hâle gelmiş demektir.

Sağlıklı Medya Diyeti için 5 Adım

1. Adım: Medya Hakkında Konuş: Bir filmde, reklam sahnesinde veya internette karşılaştığınız olumsuz bir durumu öğretmeniniz ve arkadaşlarınızla değerlendirin.

2. Adım: İyi Programları Seç: Haber ve eğlencenin yanında, bilgi, araştırma ve öğrenme

fırsatları sunan programların listesini oluşturun. Yaşınıza uygun ve kaliteli medya ürünlerini seçtiğinizden emin olun.

3. Adım: Birlikte İzle, Araştır, Dinle ve Oyna: Ailenizle birlikte televizyon izlemek, internet kullanmak, radyo dinlemek ve oyun oynamak için uygun ortamlar oluşturun.

4. Adım: Medyasız Zamanlar Oluştur: Günlük yaşamınızda medya kullanımınızı kısıtlayın. Örneğin yemek saatlerinizde ya da ödevinizi ve diğer işlerinizi yaparken gerekmiyorsa radyoyu, televizyonu, interneti kullanmayın.

5. Adım: Dengeyi Korum: Haftalık medya kullanım planı oluşturun, kullanım saatlerinizi ve kullanım amaçlarınızı not ederek hedeflediğiniz dengeyi koruyup koruyamadığınızı kontrol edin.

Neden Medya Okuryazarlığı?

"Dünyamızı ziyaret eden ve ilk defa televizyonla karşılaşan bir uzaylı, dünya hakkındaki tüm bilgisini televizyondan edinmeye kalksa, biz dünyalıların yaşam şartları hakkında birtakım yanlış yargılar edinirdi. Uzaylıyı ilk şaşırtacak durum, ekranda görülen dünyalılarının sadece küçük bir kısmının 40 yaşın üzerinde olması olurdu. Uzaylı şaşkın bir şekilde insanların yaşamlarını sürdürebilmek için neler yaptıklarını öğrenmeye çalışır ve çoğu insanın bir işte çalışmadığı sonucuna ulaşır. Bir işte çalışan insanların bu gezegende çok nadir olduğunu gözlemleyince uzaylının şaşkınlığı biraz daha artardı: Nasıl olur da televizyonda görülen insanların büyük bir çoğunluğu bu denli zengin olabilirdi?"

Yukarıdaki metin, medyada bize gösterilenlerin içerdiği tutarsızlıklardan bazılarını çarpıcı bir şekilde ifade etmektedir. Elbette burada sunulan listeyi daha da genişletebilirsiniz. Örneğin uzaylı, gözlem yapmaya devam etseydi ekrandaki modellere bakarak şişmanlık (obezite) sorununun sanki dünyalılara değil de sadece ve sadece uzaylılara ait bir sorunmuş gibi göründüğünü düşünebilirdi. Yine aynı uzaylı farklı kanalları incelese eğlenceye yönelik programların çoğuna bakarak biz

dünyalılarının eğlenmeye ne kadar çok zaman ayırdığını da düşünürdü.

Medya iletileri aslında yapımcıların öznel kararları ve yorumlarından oluşur. Muhabirler, binlerce olgu ve olay arasından bir seçim yaparak kendilerince neyin ve kimin önemli olduğunu ifade ederler. Örneğin binlerce önemli haberin arasına, bizi hiç ilgilendirmese de bir ünlünün yaşamına dair bir ayrıntıyı sıkıştırabilirler.

Reklamcılar, ürünlerini kullanınca sorunlarımızın anında çözüleceğini söyleyerek buna inanmamızı beklerler. O zaman tüketiciler olarak, medyanın karşısında boş bir kap gibi durarak, bizi kendi yorumlarıyla doldurmalarını bekleyemeyiz. Aksine medyanın bize sunmuş olduğu yorumlarda belli bağlantılar yakalamaya çalışmalı, kendi yorumlama ve bilgi oluşturma sürecimizin farkında olmalıyız.

Medya okuryazarlığı eğitimi bunun için gereklidir. Medya okuryazarlığı, hayatımızın büyük bölümünün medya tarafından kuşatıldığı bugünün dünyasında olmazsa olmaz beceriler arasında yer alır. Medya okuryazarlığı becerisi, bizleri küresel medya kültürü içinde yaşamaya hazırlar. Bu beceri medya iletilerinin üzerinde düşünülmesini, iletilerin daha iyi anlaşılmasını ve eleştirel düşüncenin geliştirilmesini amaçlar. Okuryazarlık kavramı tek başına okuma ve yazma becerisi anlamına gelse de medya okuryazarlığı dendiğinde bireyin medya iletilerine erişimi, bu iletileri çözümlenmesi ve değerlendirmesi ile yeni iletiler üretebilmesi ifade edilmektedir.

Günümüzde pek çok kişinin bilgi almak için kullandığı yöntemler metin, görüntü ve sesin karmaşık bir birleşiminden oluşmaktadır. Bu karmaşık medya ortamından medya okuryazarlığı becerilerimizi geliştirerek çıkabiliriz...

SABİHA EBCİM / Okyanus Kolejleri
Ortaokul Ana Bölüm Başkanı

Medya Okuryazarlığı Nedir?

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte hayatımızın her alanında karşımıza çıkan ve günümüzde neredeyse iç içe yaşadığımız bir araçtır medya. İnsanların birbiriyle iletişiminden tutunda neredeyse her anımızı, duygu ve düşüncelerimizi paylaştığımız yerdir. İlk aklımıza televizyon, radyo, gazete ve internet gelse de aslında hayatımızın içinde yer alıyor medya. Okuduğumuz bir kitaptan tutunda, bir bilgisayar oyunundan, çiğnediğimiz sakızın kâğıdı bile bir medyadır. Bütün bu araçlar, içerikler bizleri bilgilendirir, eğlendirir. Aynı zamanda bizleri ikna etmek amacıyla sesli, görsel ve yazılı öğeleri de bir arada kullanırlar.

Bütün kitle iletişim araçları vasıtasıyla verilen mesajları anlama, değerlendirme ve iletme yeteneğine de “Medya Okuryazarlığı” diyoruz. Medya okuryazarlığı, medyayı çözümleyebilme, yorumlayabilme ve izleyenin iletleri doğru anlaması için katkıda bulunur. Kişilere iletişim araçlarına erişebilme ve bu araçların verdiği mesajları doğru algılayabilme becerisi kazandırmayı hedefler. İnsanların gerçek dünya ve medya dünyası arasındaki ayrımı yapmalarını sağlar. İnsanlar, birbirleriyle olan iletişimlerinde duygu, düşünce ve fikirlerini çeşitli yollarla birbirlerine aktarırlar.

Medya hayatımızın her alanına girmesiyle birlikte bireyler medya iletişim aktarımlarını bu araçlar vasıtasıyla yapmaya başlamışlardır. Ancak insanlarda zamanla bu araçlara bağımlı hale gelmişlerdir. Medya zamanla toplumsal yaşamımızın merkezi haline gelmiştir. Haber, bilgi aktarımı, eğlenme, kültürel kavramları, moda, alışveriş ve daha pek çok alanda sosyal medya hayatımızın içine girmiştir. İnternet ile gelen dijital dönüşüm artan kaynaklar ile dijital okuryazarlık ve medya okuryazarlığı kavramlarını ön plana çıkarmıştır. Tabi olumlu yanlarının yanında pek çok olumsuzluğu da beraberinde getirmiştir. Tüm olumsuzluklardan yetişkinleri ve özellikle çocuk ve gençleri korumak için sosyal medyayı doğru ve etkili kullanma kavramı ortaya çıkmıştır.

Medya okuryazarlığının amacı nedir?

Medya okuryazarlığının amacı, sosyal medya ile ortaya çıkan dünyanın gerçek olmayabileceğini anlatmak, medyanın iletmediği mesajların doğru okunması ve yorumlanmasını sağlamaktır. Medyayı doğru okuyan, çözümleyen, gelen mesaj ve iletilere mantık çerçevesinde bakan, eleştiren bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Kitle iletişim araçları tarafından gelen mesajların içeriğinin doğru algılanması, sorgulanması, gerçek ve sanal alem arasındaki ayrımın yapılabilmesini, amaçlar.

Medya okuryazarlığı hangi kaynaklarda olursa olsun her bilgiyi eleştirip sorgulayan bireyler olmayı ve bu doğrultuda gelecek olumsuzluklara karşı bilinçli olan kişiler yetiştirmeyi hedefler. Bilginin yanlış kullanılarak kişilere aktarılmasından ve kişilerin zarar görmesinden kaynaklı çıkacak problemlerin azaltılması için ortaya çıkmıştır. Gelişen teknoloji ile birlikte kitle iletişim araçlarının çok fazla yaygınlaşmasıyla insanlar dijital medya ve sosyal medyayı çok fazla kullanmaya başlamışlardır. İletişim araçlarını yetişkinlerin sıklıkla kullanmasının yanı sıra, gençler, hatta çok küçük yaşta çocuklara kadar ulaşmıştır. Ancak çok faydalı yanlarının yanı sıra kötü niyetli kişiler tarafından da kötü amaçlarla da kullanılmaktadır. Bu durumda özellikle çocuklarımızı ve gençlerimizi korumak için medyayı doğru okuyan, yorumlayan, eleştiren kişiler yetiştirmek amaçlanmıştır.

Bireyler, özellikle çocuklar medya okuryazarlığı hakkında ne kadar bilgiye sahip olurlarsa, gördüğü iletleri okumaları, anlamaları ve eleştirmeleri kolay olacaktır. Bu sayede gelebilecek olumsuzluklarında önüne geçilmesi hedeflenmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2006 yılında medya okuryazarlığı dersi okutulmaya başlanmıştır. Bu sayede okuduklarını anlayan doğruyu, yanlış biribirinden ayıran bir nesil yetiştirilmesi hedeflenmiştir.

Malcolm ne kadar da güzel özetlemiştir; “Eğer dikkatli olmazsanız, medya sizin iyi insanlardan nefret etmenizi, kötü insanları ise sevmenizi sağlar.”

Medya okuryazarlığının aşamaları

Medya okuryazarlığı; kişilerin medyayı doğru bir şekilde okumasını sağlayabilmek, toplumsal hayatta daha aktif ve bilinçli olabilmesine katkıda bulunmaktır. Verilen mesajları doğru algılamak için gerekli donanımı kazanma yeteneği sağlar. Bu yönde bir takım aşamalar şu şekildedir:

- Sosyal medya araçları ve televizyon karşısında geçirdiğin zamanın farkına varmak.
- Medyada verilen iletleri doğru algılamak.
- Verilen mesajı mantık süzgecinden geçirmek, doğru okuyarak çevresine ve ülkesine yararlı vatandaş olmak.
- Bütün medya araçlarına karşı eleştirel bir bakış açısı kazanmak.
- Kitle iletişim araçları ile ortaya çıkan ekonomik, politik ve sosyal etkileri anlamak.
- İnternet, video, sinema, reklam, televizyon vasıtasıyla iletilen mesajları mantıklı değerlendirme ve doğru anlama yetisi kazanmak.
- Daha etkili ve bilinçli olarak sosyal yaşama katılmak yetisi kazanmaktır.

Medya okuryazarlığı becerileri

Medya okuryazarlığı; kitle iletişim araçlarına ulaşabilme ve bu araçların verdiği mesajları doğru kavrayabilme becerisine sahip olma, kişilerin gerçek dünya ve medya dünyası arasındaki farkı donanıma sahip olma becerisi kazandıran, bireylerin gerçek dünya ve medya tarafından yaratılan dünya arasındaki sınırı fark etmelerini sağlayacak bir kavramdır. Medyanın mantığını çözme ve anlamadır. Becerileri şunlardır:

- **Erişim Becerisi:** Herhangi bir bilgiye ihtiyaç duyduğumuzda kitap, gazete, televizyon, internet gibi medyalardan istenilen veriye ulaşabilmektir. Kütüphane kullanımı, videoyu ileri geri sarma, arama motorlarını kullanma vb. erişim becerisidir.
- **Çözümleme Becerisi:** Bilgiye ulaştıktan sonra, elde ettiğimiz verilerin doğruluğunu, yanlışlığını, eksikliğini veya fazlalığını neye ihtiyacımız olduğunu analiz etmemizdir. İzlenen yapının türünü seçebilme, şiddet sahneleri, sağlıkla ilgili noktaları belirleme, ön yargıları belirleme, fotoğraf hilelerini saptama gibi becerileri kapsar.
- **Değertendirme Becerisi:** Elimizdeki bilgilerin güvenilirliğini, doğruluğunu belirleyebilmek için değertendirme yapabilmemizdir. Reklam bilgilerinin objektifliğini saptama, haberin doğruluğunu saptama, bazı programların genç ve çocuklar üzerindeki etkisi gibi değertendirmeleri kapsar.
- **Üretim Becerisi:** Kendimizi etkili ve doğru bir şekilde ifade edebilmek için, kendi bilgi ve mesajlarımızı kendimizin yayabilmesi ve üretebilmesidir. Resim çekme, farklı resim modları kullanma, web tasarımı gibi üretimi kapsar.

10 Soruda; Medya Okuryazarlığı Nedir?

Medya okuryazarlığı; yaygın kabul gören tanımıyla, çeşitli türden (görsel, işitsel, basılı, vb.) medya mesajlarına erişebilme, erişilen medyaları eleştirel bakış açısıyla çözümlenip değerlendirebilme ve kendi medya iletilerini üretebilme becerisidir.

1. Medya kitle iletişimi ve kitle iletişim araçları denince ne anlamalıyız?

Medya, Latince'de araç anlamına gelen medium sözcüğünün çoğuludur ve yaygın olarak iletişim alanında kullanılır. Medya, kitap, gazete, dergi, radyo, televizyon, film, internet gibi kitle iletişim araçlarının tümünü kapsayan genel bir terimdir. Aynı zamanda kitle iletişiminde kullanılan araçların yayın yaptığı ortam (uydu, kablo, internet gibi) ile yayın hizmetini sunan yapının (medya kuruluşları) bütününe ifade eder. Kitle iletişimi, gazete, radyo, televizyon, sinema, internet gibi kitle iletişim araçlarıyla yapılan iletişim biçimidir.

2. Medya okuryazarlığı çalışmalarlarıyla geliştirilmek istenen nitelikler nelerdir?

Medya okuryazarlığının önemini kavramış, ihtiyaç duyduğu doğru ve geçerli bilgiye farklı medya araçlarını etkin şekilde kullanarak erişebilen, medya iletilerinin üzerinde düşünülebileceğini fark eden, medya iletilerini toplumsal, kültürel, ekonomik, politik bağlamları çerçevesinde değerlendiren, medya üretimine ilişkin beceri kazanmış, insan hakları, sorumluluk, etik, mahremiyet, kişisel güvenlik konularını dikkate alarak etkili ve özgün iletiler oluşturan, medya alanındaki yenilikçi fikirleri inceleyerek özellikle yeni medyaya yönelik yaratıcı fikirler geliştiren ve paylaşan, bireyler hedeflenmektedir.

3. Medya okuryazarlığı ile ilgili diğer ülkeler neler yapıyor?

ABD'de medya eğitimi 1932 yılından beri verilmektedir. New York Times gazetesinin girişimi ile başlayan bu süreçte başta 350 basın kuruluşu destek vermiştir. Bu işe okullara çeşitli gazeteler gönderilerek başlanmıştır. On binlerce öğretmen medya okuryazarlığı eğitiminde görev almıştır. Günümüzde Medya Okuryazarlığı Dersi ABD'de zorunlu dersler listesindedir. Medya eğitimi alt yapısının hazırlanması uzun yıllar almıştır. 1932'lerde ilk olarak ABD'de başlayan medya okuryazarlığı çalışmaları 1970'lerden itibaren Avrupa ülkelerinde de yaygınlaşmıştır. Medya okuryazarlığı eğitimi, bazı ülkelerde diğer derslerle ilişkilendirilerek bazı ülkelerde ise seçmeli ya da zorunlu ayrı bir ders olarak verilmektedir.

4. Medya okuryazarlığı çok önemli bir konu ise yetişkinlerin de bu konuda duyarlı olması gerekmez mi?

Kesinlikle. 21.yüzyılda; ister çocuk ister yetişkin olsun, medyanın hayatımızda kapladığı alan son derece artmış durumdadır. Üstelik medya her geçen gün genişlemekte ve değişmektedir. Böyle bir ortamda, yetişkin medya kullanıcılarının da bilgi sahibi ve etkin olmaları kaçınılmazdır. Dersi seçen öğrenciler ders etkinliklerini eve taşıyarak, ailesiyle paylaşarak onların eğitilmelerine büyük katkı sağlayabilirler.

5. Medya okuryazarlığı dersi var mı?

Medya Okuryazarlığı Dersi, "İlköğretim Kurumları Haftalık Ders Çizelgesine" uygun olarak 7. veya 8. sınıflarda seçmeli ders olarak vardır.

6. Medya okuryazarlığı ile ilgili Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun görevi nedir?

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un 37'nci maddesinde yer alan "Medya Okuryazarlığının" toplumun tüm kesimlerini içerecek şekilde yaygınlaştırılması amacıyla, başta Millî Eğitim bakanlığı olmak üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla ortak çalışmalar yürütmektedir.

7. Medya ya da kitle iletişim araçları denince ne anlamalıyız?

Medya ya da kitle iletişim araçları dediğimizde gazete, fotoğraf, kitap, dergi, film, radyo, televizyon, video, kaset, bilgisayar, CD, internet vb. iletişim araçları gelir. Her geçen gün çeşitlenen tür ve sayıda iletişim aracını ve işlevini düşünmemiz gerekir. Medya okuryazarlığı ile de bu araçlardan gelen mesajları doğru ve etkili yorumlama yapabiliriz.

8. Medya okuryazarlığı ile hangi beceriler geliştirilmek istenmektedir?

Medya okuryazarlığı ile iletişim, kitle iletişimi, medya, televizyon, radyo, aile, televizyon gazete ve dergi, internet gibi her insanın bilmesi gereken temel konulardan oluşturmaktadır. Erişim becerisi, çözümlenme becerisi, değerlendirme ve üretim becerisinin geliştirilmesi istenmektedir. Bu becerilerin kazanılması ile medyayı doğru bir şekilde anlamak mümkün.

9. Medya okuryazarlığının önemi nedir?

Medya okuryazarlığının önemi; bilinçli medya kullanıcıları yaratmaktır. Kişilerin her türlü medya üzerinden gelen mesajları doğru ve etkili bir şekilde algılaması için yol gösterir. Kişilerin özellikle çocukların bilinçlenmesi ve sosyal medya araçlarını etkili kullanmasını sağlar.

10. Medya okuryazarlığının kazanımları nelerdir?

- Medya okuryazarlığı ile bireyler sadece medyayı okuyup yorumlamayı öğrenmenin yanı sıra birçok kazanımlara da sahip olurlar.
- Yaşadığı çevreye duyarlı, medyada gördüklerini eleştirerek mantıklı sonuca ulaşan, medyayı doğru olarak okuyup yorumlama bilincine sahip olmak.
- Kitle iletişim araçları ile bu araçlarla verilen mesajları değerlendirme, çözümlenme ve anlama yetisinin gelişmesi.
- Eleştirel bakış açısı kazanarak işitsel, görsel ve yazılı medyayı anlamak.
- Eleştirel düşünce kabiliyetini kullanarak, mesajları oluşturmak analiz etmek.
- Sorumlu ve bilinçli bir medya okuryazarı olmak.
- Yapıcı ve birleştirici olmak.
- Sorumluluk sahibi bireyler olarak gelişime katkıda bulunmak.
- Görseller, yazılı metinler ve medya metinlerinden anladığını ifade edebilecek düzeye gelmek.
- Türkçeyi doğru, etkili ve güzel bir şekilde kullanmak.
- Bilgi teknolojileri kavramına hakim olmak ve iyi derecede kullanmayı öğrenmek.
- Yaratıcı düşünme teknikleri gücünü kavramak.
- Problem çözme ve araştırma yeteneği kazanmak.
- Girişimcilik ve değer yaratma becerilerinin gelişimine katkısı bulunmaktadır.

DEĞERLENDİRİYORUZ

Seçtiğiniz bir web sitesini aşağıdaki formu kullanarak (1 en az, 10 en çok olacak şekilde) değerlendiriniz.

• **Web sitesinin adı:**

• **Web sitesinin uzantısı (adres):**

• **Web adresinden neler anlıyorsunuz? Nereye ait gibi?**

- Şirketi temelli (.com uzantılı)
 Devlet temelli (.gov uzantılı)
 Ülke temelli (.edu)
 Ticari amaç gütmeyen temelli (.org)

• **Sizce web sitesinin amacı nedir?**

- Kişisel web sitesi
 Şirket veya kurum web sitesi
 Eğitim veya araştırma sitesi
 Reklam ve satış amaçlı
 Haber amaçlı
 Sosyal paylaşım amaçlı
 Görüş paylaşma amaçlı
 Başka

• **Daha çok ne anlıyoruz incelediğimizde?**

- Çoğunlukla doğrular ve veriler
 Çoğunlukla görüşler ve fikirler
 Hepsi

• **Yazan veya yazarları görebiliyor musunuz?**

- Evet
 Hayır

• **Yazarı kim?**

• **Yazarın uzmanlığı ve kim olduğu belli mi?**

- Evet
 Hayır

• **Sonuç olarak web sitesi araştırmam ve elde etmek istediğim bilgiler ile ilgili olarak:**

» Araştırmama ilişkin geçerli bilgi sunuyor mu?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

» Güncel bilgiler paylaşıyor mu?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

» Web sitesine baktığınızda iyi yapılandırılmış, yeterli bölümlere sahip görünüyor mu? Yoksa çalışmayan bölümleri var mı?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

» Web sitesi profesyonel görünüyor mu?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

» Web sitesi profesyonel bir dil kullanıyor mu? Anlaşılır mı? Düzgün dil bilgisi görülüyor mu?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

» Web sitesinde yer alan bilgi objektif ve yansız mı?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

• **Birkaç cümle ile web sitesinde paylaşılanları yazabilir misiniz?**

• **Sonuç olarak sizce elde etmek istediğiniz bilgi açısından yararlı bir web sitesi mi?**

- Evet
 Hayır

KAYNAKÇA

- www.iienstitu.com
- www.medyaokuryazarligi.gov.tr